ᲭᲠᲝᲚᲔᲢᲐᲠᲔᲑᲝ ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲥᲕᲔᲧᲜᲘᲡᲐ, ᲨᲔᲔᲠᲗᲓᲘᲗ!

კომუნისტი

საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კ-ის და ც ა კ-ის ორგანო

№ 61 (5162) | ოთხშაბათი, 16 მარტი, 1938 წ. | ფასი 10 კაპ.

ბოლშევიკური სალამი ჩრდილოეთ პოლუსის მამაც დამპყრობთ, სტალინური ეპოქის სახელოვან გმირებს — პაპანინს, შირშოვს, ფედოროვს, კრენკელს!

ᲔᲠᲘᲕᲜᲣᲚᲘ ᲑᲘᲑᲚᲘᲝᲗᲔᲙᲐ

მარცხნიდან-მარჯვნივ: ი. პაპანინი, პ. შირშოვი, ე. ფედოროვი და ე. კრენკელი.

ნახ. ი. ქოქიაშვილისა.

დონის ყაზახებისა და ყაზახი-ქალების — როსტოვის ოლქის მიგნულინის რაიონის სასოფლო-სამეურნეო არტელის „ზნამია კოლხოზნიკას“ კოლმეურნეთა წერილი

ამხანაგ სჯალინს

ძვირფასო და საყვარელო იოსებ ბესარიონის-ძევ!

ის, რაც ჩვენ გავიგეთ მთელი მშრომელი ხალხის უბოროტეს მტერთა, — „მემარჯვენე-ტროცკისტული ბლოკის“ მონაწილეთა — ამ ვერაგ მკვლელთა, ჯაშუშთა და პროვოკატორთა ბანდის პროცესის მსვლელობიდან, გვავალებს ჩვენ, დონის ყაზახებსა და ყაზახ-ქალებს, ვთქვათ ჩვენი სიტყვა. ადამიანთ თავიანთი სიცოცხლის მრავალი ათასი წლის მანძილზე არ გაუგონიათ ისეთი გათახსირება, ღალატი და გაძცემლობა, როგორიც გამოაშკარავდა ამ საზიზღარ მკვლელთა და პროვოკატორთა ბრბოს — ბუხარინის, რიკოვისა და სხვა არამზადების პროცესზე. ეს შხამიანი გველები სისხლიან სასაკლაოს უმზადებდნენ საბჭოთა ხალხს, ბანდიტური გულცივობით მოჰკლეს მათ ჩვენი ს. მ. კიროვი, ვ. რ. მენჟინსკი, ვ. ვ. კუიბიშევი, დიდი პროლეტარული მწერალი მაქსიმ გორკი და ემზადებოდნენ ავთაზაკურად მოეწამლათ ერთერთი საუკეთესო სტალინური სახალხო კომისარი ნიკოლოზ ივანეს-ძე ეჟოვი.

ბანდიტები თავიანთ ბინძურ საზიზღარ ხელს პროლეტარული რევოლუციის გენიოსის ვლადიმერ ილიას-ძე ლენინის წინააღმდეგ აღმართავდნენ და სურდათ გაეგმირათ ჩვენი მძლავრი არწივის, ჩვენი მანათობელის გული, სურდათ გაეგმირეთ შენ, იოსებ ბესარიონის-ძევ.

უდიდესი გულისწყრომის ტალღა აზვირთდა მთელ დონზე, როდესაც გავიგეთ, რომ ფაშიზმის ეს საზიზღარი, უსინიდისო ქოფაკები თავიანთი სისხლიანი მიზნების განსახორციელებლად იმედს ამყარებდნენ ჩვენზე, დონისა და ყუბანის ყაზახებზე, ცდილობდნენ კვლავ გადაექციათ ყაზახობა ბრმა ძალად საბჭოთა ხელისუფლების წინააღმდეგ, ჩვენი ბოლშევიკური პარტიისა და მთელი მშრომელი ხალხის წინააღმდეგ, გზავნიდნენ ჩვენთან თავიანთ აგენტებს საზიზღარ სლეპკოვებს, პივოვაროვებს, ლარინებს. მაგრამ სამშობლოს საზიზღარი გამცემლები, ფაშისტი ბანდიტები მოსტყუვდნენ. მათ დააკვირდათ, რომ დიდი ხანია უკვე აღარ არის ძველი დონი, რომელიც ჯალათის როლს ასრულებდა ჩაგრული ხალხის მიმართ. საბჭოთა ყაზახობა უდიდესი სიმწარითა და სირცხვილით იგონებს თავის წარსულს. იგი არასოდეს არ დაუბრუნდება მას. არასოდეს აღარ იქნება ის, რაც იყო, და რასაც ოცნებობენ ხალხის უბოროტესი მტრები. ჩვენ მზად ვართ უკანასკნელ წვეთამდე შევსწიროთ ჩვენი მხურვალე სისხლი ჩვენს ბედნიერ სამშობლოს, მშრომელი ხალხის ბედნიერებას. მტკიცე კედლად, ურყევ სიმაგრედ აღვიმართებით მთელი მსოფლიოს მშრომელთა ინტერესების სადარაჯოზე.

ძვირფასო იოსებ ბესარიონის-ძევ! გამომჟღავნებული კონტრრევოლუციური ხროვა ძლიერ გვიშლიდა ხელს ჩვენი საკოლმეურნეო მეურნეობის მოგვარებისა და განმტკიცების საქმეში. ჩვენს კოლმეურნეობებში კიდევ მოიპოვებიან გამოუმჟღავნებელი მტრის ნაბოლარები, რომლებიც იმალებიან, ფლიდობენ და ყოველი მარჯვე შემთხვევის დროს ცდილობენ ძირი გამოუთხარონ ჩვენს საკოლმეურნეო შრომითს დისციპლინას, მავნებლობა გასწიონ მუშაობაში, რათა შეარყიონ ჩვენი რწმენა და ერთგულება კომუნისტური პარტიისადმი.

მაგრამ საკოლმეურნეო ზღვას კოვზით ვერავინ დააშრობს. ვერავინ გასტეხს ყაზახურ შეუპოვრობას კოლმეურნეობებისათვის ბრძოლაში. ვერავინ შეარყევს რწმენას კომუნისტური პარტიისადმი. ჩვენი კოლმეურნეობები მტკიცე და ძლიერია. მარტო ჩვენს რაიონში მხოლოდ ორი მტს-დან ჩვენს საკოლმეურნეო მინდვრებში 132 ფოლადის ცხენი გადის, მათ შორის 20 არის მძლავრი „სტალინელი“ „ჩტზ“, 64 კომბაინი, 130 მძლავრი სატრაქტორო გუთანი, 100-მდე სატრაქტორო სათესი მანქანა და მრავალი სხვა სრულყოფილი მანქანა. გარდა ამისა, კოლმეურნეობებს აქვთ 17 საკუთარი ავტომანქანა. ჩვენ ვანვითარებთ მდიდარ საკოლმეურნეო მეცხოველეობას და ჩვენს რაიონში თვითეულ საკოლმეურნეო ოჯახს ჰყავს ძროხა, ღორები ნამატით, ცხვრები და დიდძალი ფრინველი. 1937 წელს საშუალო საკოლმეურნეო ოჯახმა 200 ფუთზე მეტი პური მიიღო.

მტრებმა სთქვეს პროცესზე — რაც უფრო ცუდი გარემოებაა კოლმეურნეობებში, რაც უფრო ნაკლებია კოლმეურნის შრომადღე, მით უფრო ადვილია ყაზახთა გადაცდენა სწორი საკოლმეურნეო საბჭოთა გზიდან. ჩვენი საკოლმეურნეო მეურნეობა წლითიწლობით მტკიცდება, შეურყევლად იზრდება, იმიტომ, რომ ჩვენ ბოლშევიკურად, სტალინურად მიგვყავს ჩვენი მეურნეობა და ჩვენ ვერ შეგვაშინებს ვერავითარი სიძნელე, მტრის ვერავითარი ოინი.

იმ ნდობას, რომელიც ჩვენ, დონის ყაზახებს აღმოგვიჩინეთ შენ, იოსებ ბესარიონის-ძევ, და მთელმა კომუნისტურმა პარტიამ, ჩვენ ღირსეულად გავამართლებთ. შენი, ძვირფასო იოსებ ბესარიონის-ძევ, და კომუნისტური პარტიის ხელმძღვანელობით და შენი მზრუნველობის მეოხებით განმტკიცდა და საბჭოთა ხელისუფლების ძლიერ ბურჯად გადაიქცა ჩვენი საბჭოთა საკოლმეურნეო დონი.

ყველა ეს რიკოვები, ბუხარინები, იაგოდები და სხვა ცოფიანი ფაშისტური ქოფაკები, განადგურებული იქნებიან. ჩვენ ჩვენს ყაზახურ მტკიცე სიტყვას ვიძლევით, რომ ჩვენი სახელოვანი შინსახკომელების დახმარებით სწრაფად გავუსწორდებით გამოუმჟღავნებელ მტერთა ნაშთებს, გავსწმენდთ მათგან ჩვენს საკოლმეურნეო სტანიცებსა და ხუტორებს.

ჩვენს კოლმეურნულ ყაზახურ სალამს გიძღვნით შენ, ძვირფასო მეგობარო და მასწავლებელო იოსებ ბესარიონის-ძევ, და გთხოვთ გადასცე ნიკოლოზ ივანეს-ძე ეჟოვს ჩვენი მგზნებარე სურვილი, რათა მან შემდეგშიც ულმობელად გაანადგუროს ხალხის უბოროტესი მტრები.

როსტოვის ოლქის სამეურნეო არტელის მეურნე ყაზახები და ყაზახი-ქალები:

მიგნულინის რაიონის სასოფლო-სამეურნეო არტელის „ზნამია კოლხოზნიკას“ კოლმეურნე ყაზახები და ყაზახი-ქალები:

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი—ორდენოსანი **ფ. ჭ. სკილკოვი, პ. ი. უდოვიკინი, ჭ. ა. ნასონოვა, დ. ა. ნაზაროვა, ა. ა. პოკოვა, ა. ე. ზემლიაკოვა, ა. ს. სამოხვალოვა, დ. ი. ნეპოლოვა, ფ. ა. ზემლიაკოვი. ს. ი. სტეპუნინაევი, ი. პ. გაგკინი, ე. ფ. სკილკოვა, პ. ჭ. შურუპოვა, კ. ა. გოჩაროვი, ი. დ. დემინი, ა. ე. გლადკოვი, ა. ჭ. კუზნეცოვი, ვ. ი. დიაკონოვა, ვ. ა. კოვალევა** და სხვ.

(ხელს აწერს 157 კაცი).

ბრძანებულება

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

მუშურ-გლეხური წითელი არმიის მეთაურებისათვის საბჭოთა კავშირის გმირის სახელწოდების მიკუთვნების შესახებ.

მთავრობის სპეციალურ დავალებათა სანმუშოდ შესრულებისათვის საბჭოთა კავშირის თავდაცვითი ძლიერების განმტკიცების საქმეში და ამ საქმეში გამოვლინებული გმირობისათვის საბჭოთა კავშირის გმირის წოდება მიენიჭოს:

1. პოლკოვნიკ ალექსანდრე სერგეის-ძე **სენატოროვს.**
2. მაიორ ივანე ივანეს-ძე **დუშკინს.**
3. მაიორ ვლადიმერ ილარიონის-ძე **შევჩენკოს.**
4. ლეიტენანტ სერგეი იაკობის-ძე **ლაპუტინს.**
5. უმცროს მეთაურს ვლადიმერ თევდორეს-ძე **კრუჩინინს.**
6. უმცროს მეთაურს პავლე ათანასეს-ძე **სემიონოვს.**

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე — მ. კალინინი.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი — ა. გორკინი.

მოსკოვი, კრემლი
1938 წ. 14 მარტი.

„ჩრდილოეთის“ შეხვედრა „ერმაკთან“

„ტრუდოვიკი“, 15 მარტი (საკადრისი რადიო. სპეციალისტისაგან)

შუაღამეა... ძილი არავის არ ეკარება... მალე პაპანინელებს ვნახავთ! ჰორიზონტზე, ორ მოციმციმე შუქურას შორის, უეცრად გამოჩნდა სუსტი სინათლე. „ერმაკის“ პროჟექტორი! ცა მისასალმებელი შუშხუნების კაშკაშა ჩირაღდნებმა გაანათეს.

მალე თვალუწვდენელ ყინულოვან ველზე, რომელიც გრანდიოზულ სასრიალოს მოგაგონებთ, გამოისახა მთვარით განსხივოსნებული სილუეტი „ერმაკისა“. ყინულმჭრელს მოჰყვებოდა მინიატურული „მურმანეცი“, რომელმაც გმირულად გაიკვლია გზა გრენლანდიის ზღვის ყინულებსა და ქარიშხალში. ყინულს შუშხუნების წითელი, მწვანე ნაპერწკლები ეფრქვეოდა, „ტრუდოვიდან“ განუწყვეტლივ გრგვინავდა „ვაშა“ პაპანინელთა პატივსაცემად, შეხვედრა მოხდა შუაღამის შუქურას ტრავერსზე დილის სამ საათზე...

გმირი-პაპანინელები ლენინგრადში

მიტინგი ნავსადგურში

ლენინგრადი, 15 მარტი (საკადრისი). ლენინგრადის მშრომელნი მეღვაწე სიხარულით ელოდნენ გმირ - პაპანინელთა დაბრუნებას მშობლიურ საბჭოთა მიწა-წყალზე. დღევანდელ დღემდე ჯერ კიდევ დიდი ხნით ადრე ქუჩები და მოედნები, სანაპიროები და ხიდები, ისე როგორც დიდი საყოველთაო სახალხო დღესასწაულის დროს, მოირთო პლაკატებით, ლოზუნგებით, ალისფერი დროშებით, ჩრდილოეთის პოლუსის სახელოვან დამპყრობთა პორტრეტებით.

დღის სამი საათისათვის ნავსადგურთან იწყეს თავმოყრა მუშათა და მოსამსახურეთა, წითელი არმიის ნაწილთა, წითელფლოტელთა, სტუდენტთა, მოწაფეთა მრავალრიცხოვანმა დელეგაციებმა.

ნავსადგურის შესავალთან აღმართულია საბჭოთა ხალხის გმირულ გამარჯვებათა სულისჩამდგმელის ამხანაგ სტალინის უზარმაზარი პორტრეტი, გვერდით კი — მისი უახლოესი თანამებრძოლის, ლენინგრადელი ბოლშევიკების ხელმძღვანელის ამხ. ჟდანოვის პორტრეტი.

ნავსადგურის გუტუევის გემშიადგომში არაჩვეულებრივი გაცხოველებაა. ათასობით მშრომელნი შეკრებილან გრანიტის სანაპიროზე. ზღვახალხის თავზე აღმართულია პარტიისა და მთავრობის ხელმძღვანელთა პორტრეტები, პაპანინის, კრენკელის, შირშოვის, ფედოროვის პორტრეტები, მისასალმებელი ლოზუნგების წითელი ტილოები.

16 საათსა და 20 წუთზე მისადგომთან ყინულმჭრელიდან ბაგირები ჩამოუშვეს. გრგვინავენ ორკესტრები. ისევ და ისევ გაისმის მხურვალე მილოცვები და მისალმებანი. ცაში გამოჩნდება სწრაფმავალ თვითმფრინავთა ესკადრილია.

...ნაპირზე ჩამოშვებულია გემის საპარადო კიბე. ორკესტრების გრიალში, მჭიხარე ოვაციებსა და „ვაშას“ ძახილში ივანე დიმიტრის-ძე პაპანინი პირველი აბიჯებს ფეხს მშობლიურ მიწაზე. მათ მოჰყვებიან ერნსტ თევდორეს-ძე კრენკელი, პეტრე პეტრეს-ძე შირშოვი, ევგენი კონსტანტინეს-ძე ფედოროვი. ასეთი შეხვედრით ისინი შესამჩნევად აღელვებული და გულაძგერებული არიან.

— აი ბოლოს, საბჭოთა მიწა! შესძახებს პაპანინი.

საკ. კ. პ. (ბ) ლენინგრადის საქალაქო კომიტეტის მდივანი ამხ. კუზნეცოვი და ლენინგრადის საბჭოს თავმჯდომარე ამხ. პეტროვსკი ეხვევიან არქტიკის სახელოვან გმირებს, გულითადად ულოცავენ სტალინური დავალების წარმატებით შესრულებას, სამშობლოში დაბრუნებას.

ხანგრძლივი ტაშის გრიალში ტრიბუნაზე ადიან პაპანინი, კრენკელი, შირშოვი, ფედოროვი, შმიდტი, კუზნეცოვი, პეტროვსკი, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატები — აკადემიკოსი ბაიკოვი, ბოგდანოვი, სმეტანინი, სმირნოვა, ალექსი ტოლსტოი და სხვ.

ამხ. პეტროვსკი საკ. კ. პ. (ბ) ლენინგრადის საოლქო და საქალაქო კომიტეტების სახელით, ლენინგრადის საოლქო აღმასრულებელი კომიტეტისა და ლენინგრადის საბჭოს სახელით, ლენინის ქალაქის ყველა მშრომელთა სახელით მიესალმება ჩრდილოეთის პოლუსის მამაც დამპყრობთ.

— ლენინის ქალაქის მშრომელები ამაყნი და ბედნიერნი არიან იმით, რომ მშობლიურ საბჭოთა მიწა-წყალზე პირველნი ეგებებიან გმირ-პაპანინელებს, რომელთა მსოფლიო-ისტორიული გამარჯვებებით და სგმირო საქმეებით ახლა ამაყობს და აღტაცებულია მთელი ჩვენი საბჭოთა ხალხი, მთელი პროგრესიული კაცობრიობა, — ამბობს ამხ. პეტროვსკი.

— ლენინგრადის მშრომელებს ერთი წუთითაც კი არ შესდიოდათ ეჭვი იმაში, რომ ეს დავალება შესრულებული იქნებოდა, ვინაიდან თქვენ, ძვირფასო ამხანაგებო პაპანინ, კრენკელ, შირშოვ და ფედოროვ, ხართ ერთგული შვილები გმირი საბჭოთა ხალხისა, რომლის სიტყვა არასოდეს არ შორდება საქმეს. ეს თვისება საბჭოთა ადამიანებმა შეიძინეს ჩვენი ბოლშევიკური პარტიისაგან, დიდი სტალინისაგან, რომლისთვისაც არ არსებობს სხვა საქმეები და სხვა ფიქრები, გარდა მზრუნველობისა ხალხზე, მის კეთილდღეობაზე, მის ბედნიერებაზე.

ამხ. პეტროვსკი გმირ - პაპანინელების შეხვედრისადმი მიძღვნილ მიტინგს გახსნილად აცხადებს. მხურვალე სიტყვებით გამოდიან ამხანაგები ი. დ. პაპანინი, ე. თ. კრენკელი, პ. პ. შირშოვი, ე. კ. ფედოროვი.

ხურავს რა მიტინგს, ამხ. პეტროვსკი, პაპანინელებს ერთხელ კიდევ გადასცემს სალამს ლენინგრადელი ბოლშევიკების ხელმძღვანელისაგან ანდრია ალექსანდრეს-ძე ჟდანოვისაგან.

მიტინგი დამთავრებულია. პაპანინელები შესახვედრად მისულთა მჭიდრო რკალით გარშემორტყმულნი, მანქანებისაკენ მიდიან. მათ ყვავილებს ესვრიან. ქარხანა „კრასნი ტრეუგოლნიკის“ სტახანოველები მათ მიართმევენ თვალწარმტაც საუცხოო თაიგულებს, უნაზესი რეზინისაგან ნაკეთებ ლამაზ ცხვირსახოცებს, რომლებზედაც ასახულია მოდრეიფე ყინულის მარშრუტი.

ცოცხალი ყვავილებით მორთული ავტომობილები ერთიმეორეზე გადიან სავაჭრო ნავსადგურის ჰიშკრებიდან. გმირების მისამართით გაისმის მქუხარე „ვაშა“. ასეული ათასობით ლენინგრადელებს აუვსიათ პროსპექტები, რომლებითაც ნელა მიემართებიან მანქანები.

აივნებიდან და ფანჯრებიდან წვიმასავით მოდის ფერადფერადი ფურცლები მილოცვებითა და მისალმებებით.

... ქალაქში სადღესასწაულო ხმაური დიდხანს არ სცხრება.

სალამი სამშობლოს!

სალამი, ჩვენო ძლიერო მამულო!

ჩვენ აღსავსენი ვართ ღრმა მადლობის გრძნობით ჩვენი დიადი ხალხისადმი, ბოლშევიკური პარტიის ცენტრალური კომიტეტისადმი, საბჭოთა მთავრობისადმი, ბელადისა და მეგობრისადმი — ამხანაგ სტალინისადმი. ჩვენ მათ უდიდესი ნდობა გამოგვიცხადეს, როცა საექსპედიციოდ მოდრეიფე ყინულზე გადგვხვნეს. ჩვენ წილად გვხვდა დიდი პატივი — მსოფლიოს ისტორიაში პირველად გამოგვეკვლია დედამიწის უდაბური ადგილები, სადაც ადამიანი ჯერ კიდევ არასოდეს არ ყოფილა. ვაწარმოებდით რა მრავალრიცხოვან დაკვირვებებს გამოუკვლეველ მხარეში, ჩვენ ყოველ წუთს ვგრძნობდით, რომ ჩვენ თვალყურს გვადევნებს მთელი ჩვენი ძლიერი სამშობლო, და ეს გვმატებდა ჩვენ დაუშრეტელ ენერგიას, გვაფრთოვანებდა სუსხიან სტიქიასთან საბრძოლველად. ჩვენთვის სამშობლო არ იყო ჩრდილოეთის პოლუსის ყინვა და ქარბუქი, ჩვენ გვათბობდა მშობლიური ქვეყნის სიყვარული და მზრუნველობა, ჩვენი მამის, მეგობრისა და მასწავლებლის ამხანაგ სტალინის სიყვარული და მზრუნველობა.

სალამი დიადო სამშობლოვ! გაცისკროვნებულ გზისმანათებელ ვარსკვლავად გვიბრწყინავდი ჩვენ, მოდრეიფე სადგურ „ჩრდილოეთის პოლუსის“ მოზამთრეებს, ჩვენი არაჩვეულებრივი მოგზაურობის დროს. ჩვენ განუყრელად ვიყავით შენთან დაკავშირებულნი, ჩვენო საუცხოო საბჭოთა ქვეყანავ. ჩვენი გული მთელი ხალხის გულთან შეხმატკბილებულად სძგერდა.

მაშ ასე, ჩვენ ვართ ლენინგრადში — საბჭოთა ნაპირზე, შენ, ლენინის ქალაქთან, საბჭოთა ხალხთან მხურვალე შეხვედრით გულაღელვებულნი, ჩვენ აღგზნებული ვართ სურვილით შევწიროთ მთელი ჩვენი ძალღონე, ხოლო თუ საჭირო იქნება, სიცოცხლეც, ჩვენი სამშობლოს სადიდებლად, დიდი სტალინის სადიდებლად.

პაპანინი, შირშოვი, კრენკელი, ფედოროვი.

ლენინგრადი, 15 მარტი.

17 მარტს პაპანინელები ჩამოდიან მოსკოვში

მოსკოვი, 15 მარტი (საკადრისი). ამხანაგები პაპანინი, კრენკელი, შირშოვი და ფედოროვი 17 მარტს 16 საათზე ჩამოდიან მოსკოვში. შეხვედრა მოხდება ლენინგრადის ვაგზალზე.

სალამი მამაც გმირებს!

მთელ ჩვენს ქვეყანას მოეფინა უსაზღვრო სიხარულისა და აღფრთოვანების მომგვრელი ცნობა: გმირ პაპანინელთა სახელოვანი ოთხეული 15 მარტს ყინულმჭრელ „ერმაკით“ ლენინგრადში ჩამოვიდა; ჩვენმა დიადმა სამშობლომ გულში ჩაიკრა თავისი ღირსეული შვილები, ჩრდილოეთის პოლუსის უშიშარი დამპყრობნი — პაპანინი, კრენკელი, შირშოვი, ფედოროვი.

ლენინ - სტალინის უძლეველი პარტიის მიერ აღზრდილმა ოთხმა მამაცმა გმირმა ბუნების მკაცრ სტიქიასთან თავგანწირულ ბრძოლაში, ცივი პოლარული ღამის წყვდიადში, ქარბუქსა, ნისლსა და სამწინელ გრიგალში წარმატებით შეასრულა თავისი პარტიისა და მთავრობის უძნელესი და საპატიო დავალება, — დაამარცხა მკაცრი არქტიკა, რითაც გმირობისა და სიმამაცის ბრწყინვალე ფურცელი ჩასწერა კაცობრიობის ისტორიაში.

ოთხი სახელოვანი გმირი 274 დღის განმავლობაში ებრძოდა არქტიკის მძვინვარე სტიქიას, სძლევდა უდიდეს სიძნელეებს და იკვლევდა კაცობრიობისათვის დღემდე უცნობი ჩრდილო პოლუსის საიდუმლოებას. ბუნებასთან ამ ჭიშმარიტად გმირულ ბრძოლაში პაპანინელთა სახელოვანმა ოთხეულმა გამოამჟღავნა უმაგალითო ენერგია, რკინის ნებისყოფა, სიმტკიცე და შეუპოვრობა.

შეურყეველ რწმენას, გასაოცარ ვაჟკაცობას, სიმშვიდეს და ენტუზიაზმს გმირული ოთხეული ჰპოებდა ლენინ-სტალინის პარტიისა და მთელი საბჭოთა კავშირის მშრომელთა უსაზღვრო სიყვარულში, თავისი სამშობლოს უსაზღვრო ძლიერებაში. გმირები მამაცურად ებრძოდნენ სტიქიას და არ ჰკარგავდნენ მხნეობას უაღრესად კრიტიკულ მომენტებშიც კი, რადგან მტკიცედ სწამდათ, რომ მათს ზურგს უკან სდგას უდიდესი ძალა, ძლიერება, და ამ ურყევი რწმენით მათ გაიმარჯვეს.

პაპანინელთა გამარჯვება მთელი საბჭოთა ხალხის გამარჯვებაა, მათი მშვიდობიანად დაბრუნება სამშობლოში — საყოველთაო-სახალხო ზეიმია.

ჩრდილო პოლუსის დაპყრობის დაუვიწყარი ეპოპეა, რომელსაც სიყვარულითა და მღელვარებით ყურს უგდებდა დიდი საბჭოთა ხალხი და მასთან ერთად მთელი მოწინავე და პროგრესული კაცობრიობა, ბრწყინვალედ დასრულდა. ამ ეპოპეამ მთელ მსოფლიოს დაანახვა, თუ რისი უნარი შესწევთ თავისუფალი შრომის, შემოქმედებისა და გმირობის დიადი ქვეყნის შვილებს, სტალინური ეპოქის ადამიანებს.

დაე იცოდნენ ომის ფაშისტმა გამჩაღებლებმა და მათმა საზიზღარმა აგენტებმა, რომ უძლეველია ქვეყანა, რომელსაც ჰყავს ასეთი გმირები და თუ ისინი გაბედავენ ოდესმე თავს დაესხან სოციალიზმის სამშობლოს — სსრ კავშირს, საბჭოთა ქვეყნის მრავალმილიონიანი მშრომელნი გადაიქცევიან ისეთივე უშიშარ გმირებად, როგორიც არიან სახელოვანი პაპანინელები.

გაწვრთნენ საუკუნენი, მაგრამ გმირ პაპანინელთა ლეგენდარულ ამბავს მუდამ შეინახავს კაცობრიობის მეხსიერება. მათს მაგალითზე ისწავლიან და აღიზრდებიან სოციალიზმის ქვეყნის მრავალი ახალი თაობანი.

„თავისი გმირობით ისინი აღაფრთოვანებენ მილიონობით საბჭოთა მოქალაქეებს, შრომისა და მეცნიერების ადამიანებს ახალი საწარმოო გამარჯვებებისათვის, ახალი სოციალისტური შემოქმედებისათვის“ („პრავდა“).

სალამი მამაც საბჭოთა პოლარელებს, მკაცრი ჩრდილოეთის უშიშარ დამპყრობთ: პაპანინს, კრენკელს, შირშოვს, ფედოროვს!

დიდება ლენინ-სტალინის უძლეველ პარტიას, რომელიც ზრდის ასეთ გმირებს!

გ. ქუჩიშვილი

ჩრდილოელ მეზამთრეებს

1.

ვით მოდრეიფე
ყინულმთის შეხლა
არქტიკის ზღვათა
ტიტანურ გემთან,
ისეთ სიმედგრით
გრიალებს ქვეყნად
გმირობა
მკვლევარ პაპანინელთა!

მათ სიტყვა მისცეს
ბუმბერაზს სტალინს
დაემორჩილნათ
პოლუსის სივრცე
და მოიხადეს
ნაკისრი ვალი
ბოლშევიკურად,
პირნათლად,
მტკიცედ!

2.

აჰა, შეხედეთ!
რა თვალები აქვთ
გამარჯვებათა
დიდ მოციქულებს!..
ვაშა მათ! —
თურმე რა შესძლებიათ
ბელადის სიბრძნით
შთაგონებულებს!..

3.

გმირებო!
თქვენი გამბედაობა
აღაფრთოვანებს
დიდს თუ პატარას
და იქ, პოლარულ
თეთრ უძრაობას,
არაარაობას
კაცთა შემზარავს,
ჩვენი სამშობლოს
გმირთგმირი ხალხი
მოჰფენს სიცოცხლეს,
სრულყოფილს,
მარადს,
და თქვენს დიდ სახელს,
თქვენს დროშა-კარავს,
გადუხდის დიადს
ბრწყინვალე პარადს!..

ᲑᲘᲑᲚᲘᲝᲗᲔᲙᲐ

მუშურ-გლეხური წითელი-არმიის მეთაურების, პოლიტმუშაკების, უმცროს მეთაურების და წითელარმიელთა დაჯილდოება

მუშურ-გლეხური წითელი არმიის შენაერთების, ნაწილების და განაყოფების სამხედრო, პოლიტიკურ და ტექნიკურ მომზადებაში თვალსაჩინო წარმატებებისათვის სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებით დაჯილდოებულია 213 მეთაური, პოლიტმუშაკი, უმცროსი მეთაური და წითელარმიელი.

ლენინის ორდენით დაჯილდოებულია პოლკოვნიკი დ პ. **სალავროვი** და კაპიტანი კ. ნ. **დერევიანკო.**

წითელი დროშის ორდენით დაჯილდოებულია პოლკოვნიკი პ. ფ. **ჟიგარევი,** ათასეულის კომისარი მ. ა. **ტარიგინი,** კაპიტანი ვ. ა. **მუზიჟინი,** კაპიტანი ვ. ი. **კლეპცოვი,** უფროსი ლეიტენანტი ფ. ი. **დობიში,** უფროსი ლეიტენანტი ვ. ფ. **ნიუხტარინი,** უფროსი ლეიტენანტი ვ. ე. **ბობლოვსკი,** უფრ. ლეიტენანტი ვ. მ. **ბოგდანი,** უფროსი ლეიტენანტი ს. მ. **დენისოვი** და სხვები — სულ 41 კაცი.

წითელი ვარსკვლავის ორდენით დაჯილდოებულია პოლკოვნიკი ი. ფ. **კუცი,** პირველი რანგის სამხედრო ინჟინერი ო. ი. **დიმიტრიევი,** მეორე რანგის სამხედრო ინჟინერი ს. ა. **აფონინი,** მაიორი ა. გ. **მახალკინი,** მაიორი პ. ს. **ვინოგრადოვი,** კაპიტანი, პ. გ. **პეტროვი,** კაპიტანი ს. ნ. **ბაბჩინი,** კაპიტანი ი. ფ. **ბუგაევი,** კაპიტანი ი. ნ. **სოკოლოვი,** კაპიტანი ნ. ნ. **იშჩენკო,** და სხვები — სულ 87 კაცი.

საპატიო ნიშნის ორდენით დაჯილდოებულია კაპიტანი პ. ს. **სემენიშევი,** მეორე რანგის სამხედრო ინჟინერი ფ. მ. **შიშკინი,** მესამე რანგის სამხედრო ინჟინერი ლ. პ. **სოკოლოვი,** უფროსი ლეიტენანტი პ. დ. **შჩერბაკოვი,** პირველი რანგის სამხედრო ტექნიკოსი ი. ვ. **დვორიაშინი,** პირველი რანგის სამხედრო ტექნიკოსი ი. პ. **ბარანოვი,** პირველი რანგის ტექნიკოს-ინტენდანტი ვ. პ. **მასლენიკოვი,** მეორე რანგის ტექნიკოს-ინტენდანტი ს. ზ. **კრივოროტენკო,** მეორე რანგის ტექნიკოს-ინტენდანტი ლ. ნ. **ივანიკოვი,** ლეიტენანტი კ. ტ. **კაპშუკი** და სხვები — სულ 83 კაცი.

მძიმე მრეწველობის სახალხო კომისარიატის ცემენტის მრეწველობის მუშაკთა სრულიად-საკავშირო თათბირი

ამხ. ლ. მ. კაგანოვიჩის გამოსვლა

მძიმე მრეწველობის სახალხო კომისარიატში 4-დან 8 მარტამდე ტარდებოდა ცემენტის მრეწველობის მუშაკთა პირველი თათბირი. თათბირის მუშაობაში მონაწილეობას იღებდა 125 კაცი—დირექტორები, მთავარი ინჟინრები, საამქროს უფროსები, სტახანოველები და ცემენტის ქარხნების პარტიული და პროფკავშირული მუშაკები. თათბირი ტარდებოდა მძიმე მრეწველობის სახალხო კომისრის ამხანაგ ლ. მ. კაგანოვიჩის ხელმძღვანელობით. მძიმე მრეწველობის სახალხო კომისრის მოადგილე ამხ. ს. ზ. გინსბურგი, რომელიც გამოვიდა თათბირის დასაწყისში, შეჩერდა ცემენტის მრეწველობის ძირითად საკითხებზე, რომლებიც უნდა გაეხილათ თათბირის მონაწილეთ.

კამათში გამოვიდა 46 კაცი. ქარხნების დირექტორები, მთავარი ინჟინრები, საამქროს უფროსები, სტახანოველები და სხვ.

8 მარტის უკანასკნელ სხდომაზე დიდი სიტყვით გამოვიდა მძიმე მრეწველობის სახალხო კომისარი ამხანაგ ლ. მ. კაგანოვიჩი, რომელსაც მხურვალედ შეხვდნენ თათბირის მონაწილენი. თათბირამდე მან ინახულა ვოსკრესენსკის ცემენტის ორი ქარხანა „გიგანტი“ და „კრასნი სტროიტელი“, ადგილობრივ გაეცნო მათს მუშაობას და ნაკლოვანებებს, უშუალოდ წარმოებაში ესაუბრა სხვადასხვა კვალიფიკაციის მთელ რიგ მუშებს.

თავის სიტყვაში სახალხო კომისარმა დაწვრილებითი კრიტიკული ანალიზი გაუკეთა ცემენტის მრეწველობის მუშაობას, დასახა ღონისძიებანი ინდუსტრიის ამ მნიშვნელოვანი დარგის მაღალ საფეხურზე აყვანისათვის და განსაზღვრა ის ამოცანები, რომლებიც დგას ცემენტის ქარხნის სტახანოველების, ინჟინრების, ტექნიკოსების, სამეურნეო, პარტიულ და პროფკავშირულ მუშაკების წინაშე.

სიტყვაში აღნიშნული იყო ცემენტის მრეწველობის წარმატებები წარსულში. საბჭოთა ცემენტით აგებულია მშვენიერი წარმოებები, რომლებიც ჩვენი ქვეყნის სიამაყესა და სილამაზეს წარმოადგენენ. ეს უეჭველი დამსახურებაა ცემენტის მრეწველობის მუშაკებისა. მაგრამ მეცემენტეები ჯერ კიდევ არადამაკმაყოფილებლად მუშაობენ. ჩვენს ქვეყანაში სწრაფად ვითარდება სამრეწველო, საბინაო და კულტურულ - საყოფაცხოვრებო მშენებლობა. მეცემენტეებმა მთლიანად უნდა დააკმაყოფილონ ამ მშენებლობის საჭიროება. მეცემენტეების მუშაობას თავდაცვითი მნიშვნელობაც აქვს. მათ ისეთი ცემენტი უნდა მოგვცენ, რომ ვერავითარმა ფაშისტურმა არამზადებმა ვერ შესძლონ გაანგრიონ ჩვენი ბეტონური ნაგებობანი თავის ყუმბარებით.

ამხანაგი კაგანოვიჩი შეჩერდა საცემენტო მრეწველობის განვითარების პერსპექტივებზე, ცემენტის ქარხნების უფრო სწორ გეოგრაფიულ განლაგებაზე. თვითეულ ოლქს თავისი საკუთარი ცემენტის ქარხანა უნდა ჰქონდეს. ამ მხრივ მოქმედების პატარა სარბიელი როდი იხსნება ადგილობრივი ორგანიზაციების წინაშე. დიდი ყურადღება უნდა მიექცეს ცემენტის ქარხნების აგებას მეტალურგიულ წარმოებებთან იმ მიზნით, რომ მაქსიმალურად იქნას გამოყენებული ბრძმედების საამქროთა წიდა.

დასასრულ ამხანაგმა კაგანოვიჩმა მოუწოდა ცემენტის მრეწველობის მუშაკებს, უახლოეს დროში ჩადგნენ კომუნიზმის გამარჯვებისათვის, სახელოვანი მძიმე ინდუსტრიის გამარჯვებისათვის მებრძოლთა მოწინავე რიგებში, იმ ინდუსტრიისა, რომელიც შექმნილია, გამოწვრთნილია და განმტკიცებულია ჩვენი საყვარელი მასწავლებლისა და მეგობრის, მთელი კაცობრიობის ბელადის ამხანაგ სტალინის მიერ.

თათბირმა მიიღო მიმართვა ცემენტის მრეწველობის ყველა მუშაკისადმი 1938 წლის გეგმის შესრულებისა და გარდამეტებით შესრულების შესახებ.

ხანგრძლივი ტაშის გრიალში თათბირმა ერთსულოვნად მიიღო მისალმება ამხანაგ სტალინისადმი.

საქართველოს მშრომელები ერთსულოვნად იწონებენ უმაღლესი სასამართლოს განაჩენს

თბილისის თამბაქოს ფაბრიკის მე-2 კორპუსის კომკავშირული ორგანიზაციის მდივანი ამხ. კ. ნონიკოვი ფაბრიკის მუშა-მოსამსახურეთა მიტინგზე კითხულობს სსრ კავშირის უმაღლესი სასამართლოს სამხედრო კოლეგიის განაჩენს „მემარჯვენე-ტროცკისტული ბლოკის“ ბანდიტთა საქმეზე.
ფოტო გიელგენდორფისა („სოიუზფოტოს“ სპეც. განყ.).

გარეწრებს დამსახურებული სასჯელი მიეზღოთ

(ზასუფლო-სამეურნეო ინსტიტუტის მეცნიერ-მუშაკთა წერილიდან)

ჩვენ, საქ. სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტის მეცნიერ-მუშაკები ინსტიტუტის მთელ კოლექტივთან ერთად მივესალმებით და ვიწონებთ სსრ კავშირის უმაღლესი სასამართლოს სამხედრო კოლეგიის მიერ გამოტანილ განაჩენს ანტისაბჭოთა „მემარჯვენე-ტროცკისტული ბლოკის“ მონაწილე არამზადების დახვრეტის შესახებ.

ეს განაჩენი მთელი პროგრესული კაცობრიობის ერთსულოვანი განაჩენია, მთელი საბჭოეთის ერთიანი ნებისყოფის მტკიცე გამოხატულებაა, ხალხის რისხვის ჭარიშხალია, რომელიც თავს დაატყდა საერთაშორისო ფაშიზმის ცოფიან ქოფაკებს.

ხალხმა გაანადგურა და მოსპო ადამიანის სამოსელში გახვეული მხეცები, რომლებიც თავისი მყრალი სუნთქვით სწამლავდნენ სოციალიზმის ქვეყნის ჰაერს.

ჩვენ, სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტის მეცნიერ-მუშაკები, განაჩენის გამო უაღრესი კმაყოფილების გრძნობით აღფრთოვანებულნი, კიდევ უფრო მეტად ვიბრძოლებთ სოციალისტური სოფლის მეურნეობის ფრონტზე, გამოვასწორებთ ყველა იმ ნაკლოვანებას, რაც სხვა მავნებლებთან ერთად მოგვაყენა ანტისაბჭოთა მემარჯვენე-ტროცკისტულმა ბანდამ და კერძოდ მიწათმოქმედების ყოფილმა სახკომისარმა, გარეწარმა ჩერნოვმა.

ვიძლევით ბოლშევიკურ სიტყვას — კიდევ უფრო გავამახვილოთ მეტები რევოლუციური სიფხიზლე და მთელი საბჭოთა კავშირის ხალხთან ერთად მტკიცედ შევმჭიდროვდეთ ლენინ-სტალინის პარტიისა და მისი გენერალური შტაბის — სტალინური ცენტრალური კომიტეტის გარშემო, რომელსაც ხელმძღვანელობს სოციალისტური რევოლუციის გენიალური მესაჭე დიდი სტალინი, ვისაც ჩვენი ქვეყანა შეუდრეკლად მიჰყავს წინ გამარჯვებიდან გამარჯვებამდე, კომუნიზმისაკენ.

გაუმარჯოს საბჭოთა ხალხის დაზვერვას და მის სტალინურ სახკომს ამხ. ეჟოვს!

გაუმარჯოს სოციალისტურ გამარჯვებათა ორგანიზატორს, ჩვენს ღვიძლ მამასა და ბრძენ მასწავლებელს ამხანაგ სტალინს!

პროფესორები: კ. მოდებაძე, მოსე გოგიბერიძე, ნ. კეცხოველი, ტ. კვარაცხელია, ვ. ღვალაძე, კ. ბაქრაძე, გ. მურუსიძე, ნ. ხომიზურაშვილი, კ. ამირაჯიბი, ს. ჩოლოყაშვილი.

დოცენტები: ნ. გელაშვილი, პ. კაჭარავა, შ. მეგრელიძე, გ. ჯაფარიძე, ს. დურმიშიძე, გ. ფხაკაძე, გ. მეგრელიშვილი, არ. მენაღარიშვილი.

ასისტენტები და ასპირანტები: ნინო ბერია, ვ. ივანოვი, თ. ვეკუა, გ. ტალახაძე, ა. ლაშხი, ქ. კიზირია.

ბანდიტთა ხროვა განადგურებულია

თბილისის მოლოტოვის სახელობის საავეჯო ქარხნის მუშა-მოსამსახურენი და ინჟინერ-ტექნიკოსები დიდი კმაყოფილებით და გახასაზღვრელი სიხარულით შეხვდნენ სსრ კავშირის უმაღლესი სასამართლოს განაჩენს ხალხის უბოროტესი მტრების — პირსისხლიანი ფაშიზმის აგენტების — ბუხარინის, რიკოვის, იაგოდას, კრესტინსკის, როზენგოლცისა და სხვების დახვრეტის შესახებ.

მიტინგზე სიტყვებით გამოსული ამხანაგები ს. ასაკოვი, გ. ცხომელიძე, მიხ. კრიკუნოვსკი, ს. კინწურაშვილი, ა. კვინიკაძე, ა. მურადოვი და სხვები ბიზიით ახსენებენ სამშობლოს გამყიდველებსა და მოღალატეებს. სტახანოველი მუშა ამხ. ა. მურადოვი აცხადებს: „გულითადი მადლობა სოციალისტურ სამშობლოს, რომელმაც 170-მილიონიანი ხალხის ნება-სურვილი შეასრულა და მიწის პირისაგან აღგვაფხვრა სამშობლოს გამყიდველები — ბუხარინი, რიკოვი, იაგოდა და მათი ბინძური ბანდა“.

სიტყვებით გამოსული სხვა ამხანაგებიც ერთსულოვნად აღნიშნავენ, რომ ხალხის ამ საზიზღარი მტრების პასუხად უფრო მეტად გააძლიერებენ მუშაობას საწარმოო გეგმების ვადაზე ადრე შესასრულებლად, დაეუფლებიან ბოლშევიზმს და აამაღლებენ თავიანთი იდეურ-პოლიტიკური მომზადების დონეს.

დასასრულ, მიტინგმა მიიღო რეზოლუცია, სადაც დამსწრენი ერთხმად იწონებენ სსრ კავშირის უმაღლესი სასამართლოს სამხედრო კოლეგიის განაჩენს ფაშიზმის აგენტთა დახვრეტის შესახებ.

სასამართლოს განაჩენი — ჩვენი განაჩენია

სოხუმი, 15 მარტი (ტელეფონით ჩვენი საკ. კორ.). აფხაზეთის მშრომელნი უდიდესი აღფრთოვანებით შეხვდნენ სსრ კავშირის უმაღლესი სასამართლოს სამხედრო კოლეგიის განაჩენს ანტისაბჭოთა „მემარჯვენე-ტროცკისტული ბლოკის“ მონაწილეებისა და მისი გენერალური შტაბის — სტალინური ცენტრალური კომიტეტის გარშემო, რომელსაც ხელმძღვანელობს სოციალისტური რევოლუციის გენიალური მესაჭე დიდი სტალინი.

სოხუმის თამბაქოს ფაბრიკის მუშათა მიტინგზე სიტყვებით გამოსულმა ამხ. ა. ადამიამ და ვ. გორმიჩენკომ განაცხადეს: უმაღლესი სასამართლოს განაჩენი — ეს ხალხის განაჩენია. ამით ხალხის ნება-სურვილი შესრულებულია. ფაშიზმის შხამიანი გველები გასრესილნი არიან. ჩვენ კიდევ უფრო მჭიდროდ დავირაზმებით ლენინ-სტალინის პარტიის დროშის ქვეშ.

საკანდიტრო ფაბრიკის მუშამ ჰ. სტურუამ მიტინგზე აღნიშნა: უმაღლესმა სასამართლომ მთელი საბჭოთა ხალხის ნება-სურვილი შეასრულა, როცა დახვრეტა მიუსაჯა ფაშისტ-დივერსანტებს რიკოვს, ბუხარინს, იაგოდას და სხვა ბანდიტებს. სხვანაირი განაჩენი შეუძლებელი იყო გაცოფებული ძაღლების მიმართ.

მიტინგები ჩატარდა აგრეთვე ნავადგურში, პურის ქარხანაში, საკონსერვო, ტყავის, საკანდიტრო ფაბრიკებში, სხვა საწარმოებსა და კოლმეურნეობებში.

ყველა მიტინგზე სოხუმის მშრომელნი ერთსულოვნად იწონებენ უმაღლესი სასამართლოს სამართლიან განაჩენს.

ამას მოითხოვდნენ მასები

გუშინ, დღის 1 საათზე, შესვენების დროს შესდგა თბილისის კალიონინის სახელობის მექანიკური ქარხნის მუშა-მოსამსახურეთა მიტინგი, რომელსაც 400 კაცი დაესწრო.

მიტინგზე სიტყვით გამოსული სტახანოველი მუშა ამხ. ს. მეტრეველი ამბობს: უდიდეს აღშფოთებასა და გულისწყრომას იწვევდა სამშობლოს გამყიდველების, ჭოფაკა ტროცკის ლაქიების, გამხეცებული ფაშიზმის დაქირავებული აგენტების — ბუხარინის, რიკოვის, იაგოდას და მათი მსგავსი არამზადების ჩვენება. მე ჩემს გულში გამოვიტანე განაჩენი — „სიკვდილი მათ“. ამასვე მოითხოვდა მთელი საბჭოთა 170-მილიონიანი პატიოსანი მშრომელი ხალხი. დღეს, როდესაც ვკითხულობთ უმაღლესი სასამართლოს მიერ ხალხის მტრების მიმართ გამოტანილ განაჩენს, ვგრძნობთ, რომ იგი მთლიანად დაემთხვა ხალხის მოთხოვნას.

ჩვენი ამოცანაა საბჭოთა დაზვერვის ორგანოების მიერ უკვე მხილებული და ლიკვიდირებული მტრების დამანგრეველი საქმიანობის პასუხად კიდევ უფრო ავამაღლოთ შემტევი რევოლუციური სიფხიზლე, კიდევ უფრო მეტი ენერგიით ვებრძოლოთ და ვიმუშაოთ ჩვენი ქვეყნის ბედნიერი და სასიხარულო ცხოვრებისათვის.

სიტყვებით გამოსული ამხანაგები: ა. ოციანი, ნ. კამარაული, ი. გრიგორიევა, ლ. ტკაჩენკო, ი. იზიუმსკი, გ. სამველიანი, შ. პოპოვი, ვ. ჩიქოვი, მ. ოგანეზოვი, მ. მელქონიანი და სხვ., იწონებდნენ რა საბჭოთა მართლმსაჯულების მიერ „მემარჯვენე-ტროცკისტული ბლოკის“ მონაწილეთათვის გამოტანილ განაჩენს, ერთხმად მოითხოვდნენ საქართველოში მომქმედ მათ დამჭაობთა ასევე განადგურებას.

მიტინგზე ერთხმად მიღებულ რეზოლუციაში ნათქვამია: „სსრ კავშირის უმაღლესი სასამართლოს განაჩენი — ეს არის მთელი ჩვენი ქვეყნის ბედნიერი ხალხის განაჩენი, რომელიც მოგვიწოდებს შემდგომი ბრძოლისა და გამარჯვებისაკენ.

გაუმარჯოს სახელოვან საბჭოთა დაზვერვის ორგანოებს, რომელნიც ფხიზლად დგანან ჩვენი სამშობლოს ბედნიერი ცხოვრების სადარაჯოზე, და მათს რკინისებურ ხელმძღვანელს ამხანაგ ეჟოვს.

გაუმარჯოს ლენინ-სტალინის პარტიას და მის მესაჭეს ამხანაგ **სტალინს**“.

უმაღლეს სასამართლოს ხალხი მადლობას უცხადებს

ჭიათურა

ჭიათურის მარგანეცის წარმოების — ლენინის, სტალინის, კავგანოვიჩის, ბერიას, ვოროშილოვის, ორჯონიკიძის და დიმიტროვის ქარხანა - მაღაროებში შესდგა მუშა-მოსამსახურეთა და ინჟინერ-ტექნიკოსთა მიტინგები, რასაც 6000 კაცი დაესწრო.

სიტყვით გამოსული სტახანოველი მუშები: მაკარ ბრეგვაძე, ბიქტორ თაბაგარი, ინჟინრები: შალვა მეცხოვრიშვილი, მიშა რუხაძე, ბორის აკიმენკო და სხვ. ერთსულოვნად იწონებენ საბჭოთა კავშირის უმაღლესი სასამართლოს სამხედრო კოლეგიის მიერ გამოტანილ განაჩენს ტროცკისტულ-ბუხარინული ბანდის განადგურების შესახებ.

მიტინგზე ერთხმად მიღებულ რეზოლუციაში ნათქვამია: „ჩვენ ჭიათურის მარგანეცის წარმოების მუშა-მოსამსახურეთა მთელი კოლექტივი კიდევ უფრო დავირაზმებით ლენინ-სტალინის პარტიის ირგვლივ, ენერგიულ ბრძოლას გავაჩაღებთ მარგანეცის გეგმის გადაჭარბებით შესრულებისათვის“.

სიღნაღი

სიღნაღის რაიონის ყველა წარმოება - დაწესებულებასა და კოლმეურნეობაში მოეწყო მრავალ რიცხოვანი სახელდახელო მიტინგები.

შირაქის ნავთის წარმოებაში მიტინგზე სიტყვით გამოსულმა სტახანოველმა მუშამ თამაზაშვილმა განაცხადა: სასამართლოს განაჩენი სავსებით სწორია. გვიხარია, რომ ხალხის მტრები განადგურებული არიან.

ასევე მოიწონეს უმაღლესი სასამართლოს განაჩენი სიტყვით გამოსულმა სხვა ამხანაგებმაც და საწარმოო გეგმების შესასრულებლად ახალი ვალდებულებები აიღეს. მიტინგებზე მიღებულ რეზოლუციაში მშრომელები ერთსულოვნად მიესალმებიან უმაღლესი სასამართლოს განაჩენს.

მახარაძე

14 მარტს მახარაძის შაფსაღებ და საგრებ ფაბრიკებში შესდგა მუშა-მოსამსახურეთა სახელდახელო მიტინგი, რომელსაც 1200 კაცი ესწრებოდა. მიტინგი გაეცნო სსრ კავშირის უმაღლესი სასამართლოს სამხედრო კოლეგიის მიერ გამოტანილ განაჩენს ანტისაბჭოთა „მემარჯვენე-ტროცკისტული ბლოკის“ საქმეზე. მიტინგის ყველა მონაწილენი იწონებდნენ განაჩენს ბანდიტთა და მკვლელთა უმაღლესი სასჯელით დასჯის შესახებ. სიტყვით გამოსული მუშა-ქალი პოლია სოკორსკაია აღნიშნავდა, რომ სასამართლოს განაჩენი, ეს მთელი საბჭოთა ხალხის განაჩენია.

— ჩვენი მოთხოვნა შესრულებულია. დიდ კმაყოფილებას გამოვთქვამთ სასამართლოს განაჩენის გამო, — განაცხადა სტახანოველმა მუშამ ვალიკო სირაძემ.

მიტინგის მიერ მიღებულ რეზოლუციაში ნათქვამია: მუდამ ერთგული ვიქნებით ლენინ-სტალინის პარტიისა, რკინის კიდელივით შემოვერტყმით საყვარელ საბჭოთა კავშირს, რათა დავიცვათ სოციალისტური სამშობლო პირსისხლიანი ფაშიზმის შემოტევისაგან.

სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს სხდომა

ა. წ. 9 მარტს, ამხ. ვ. მ. მოლოტოვის თავმჯდომარეობით შესდგა სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს მორიგი სხდომა.

სსრ კავშირის სახკომსაბჭომ მოისმინა წყლის ტრანსპორტის სახალხო კომისრის ამხ. პახომოვის საანგარიშო მოხსენება **წყლის ტრანსპორტის სახალხო კომისარიატის მუშაობის შესახებ** და საბჭოთა კონტროლის კომისიის თავმჯდომარის მოადგილის ამხ. ზემლიაჩკას თანამოხსენება.

მიუხედავად წყლის ტრანსპორტის ტექნიკურ საშუალებათა ზრდისა და იმ უდიდესი დახმარებისა, რომელსაც მას მთავრობა და პარტია უწევენ, წყლის ტრანსპორტი, 1936 წლიდან დაწყებული, ვერ ასრულებს ტვირთბრუნვის სახელმწიფო გეგმას.

სამდინარო ტრანსპორტმა 1936 წლის განმავლობაში ტვირთბრუნვის გეგმა ტონა-კილომეტრობით მხოლოდ 72,6 პროცენტით შეასრულა, 1937 წელს—74,9 პროცენტით, საზღვაო ტრანსპორტმა გეგმა ტონა-მილობით 1936 წელს 91,3 პროცენტით შეასრულა, 1937 წელს კი—მხოლოდ 77,8 პროცენტით.

არადამაკმაყოფილებელმა ტექნიკურმა მეთვალყურეობამ როგორც სახალხო კომისარიატის, ისე სანაოსნოთა მხრივ, გემების ცუდმა ყოველდღიურმა მოვლამ, ფლოტის გაცვეთამდე ექსპლოატაციის დანაშაულობრივმა პრაქტიკამ, რაც წყალთა ტრანსპორტში არსებობს,—გამოიწვიეს ფლოტის ტექნიკური მდგომარეობის მეტის-მეტი გაუარესება.—ამას დიდად უწყობს ხელს აგრეთვე საგზაო მეურნეობის ცუდი მდგომარეობა, ფსკერგალრმავების სამუშაოთა დაუშვებელი მივიწყება.

წყალთა ტრანსპორტზე არ არის ჯეროვანი შრომითი დისციპლინა. წყლის ტრანსპორტის სახალხო კომისარიატისა და სანაოსნოთა ხელმძღვანელები დისციპლინის განმტკიცებისათვის ბოლშევიკური ბრძოლის ნაცვლად ადმინისტრატიულ სასჯელთა მასობრივ დადებას მიმართავდნენ. ასე, მაგალითად, ვოლგის გემების ყველა კაპიტნის 80 პროცენტს დადებული აქვს სასჯელი. წყლის ტრანსპორტის სახალხო კომისარიატი თითქმის არ აქცევდა და არ აჯილდოებდა კარგ მუშაკებს.

წყლის ტრანსპორტის სახალხო კომისარიატის პოლიტსამმართველო სრულიად არადამაკმაყოფილებლად მუშაობს.

აზრთა გაცვლა-გამოცვლის შედეგად, რომელშიაც მონაწილეობა მიიღეს სახკომსაბჭოს წევრებმა და წყლის ტრანსპორტის სახალხო კომისარიატის მუშაკებმა, სსრ კავშირის სახკომსაბჭომ არადამაკმაყოფილებლად სცნო წყლის ტრანსპორტის სახალხო კომისარიატის მუშაობა და წყლის ტრანსპორტის მდგომარეობა.

წყლის ტრანსპორტის მუშაობის გაუმჯობესების მიზნით, სსრ კავშირის სახკომსაბჭომ დასახა მთელი რიგი კონკრეტული ღონისძიებანი.

სამეურნეო ანგარიშის განსამტკიცებლად წყლის ტრანსპორტის სახალხო კომისარიატის ცენტრალურ სამმართველოებს ენიჭება სამეურნეო ანგარიშის უფლებები სამრეწველო სახალხო კომისარიატების სამმართველოთა თანაბრად, აგრეთვე დასახულია გადაყვანილ იქნას სრულ სამეურნეო ანგარიშზე გემთსაშენი და გემთსარემონტო ქარხნები, საზღვაო ნავსადგურები, სამდინარო ნავმისადგომები.

ფლოტის ტექნიკური ხელმძღვანელობის გასაუმჯობესებლად საზღვაო ტრანსპორტის ცენტრალურ სამმართველოებში უნდა შეიქმნას ტექნიკური განყოფილებანი, აგრეთვე სამდინარო ტრანსპორტის ტექნიკური განყოფილება, რომელიც უშუალოდ სახალხო კომისარს დაექვემდებარება. საზღვაო და სამდინარო ტრანსპორტის ცენტრალურ სამმართველოებში შემოღებულ იქნება მთავარი ინჟინრების თანამდებობა.

გადაწყდა საზღვაო ნავსადგურები გამოყოფილ იქნას საზღვაო სანაოსნოებიდან და უშუალოდ წყლის ტრანსპორტის სახალხო კომისარიატს დაუქვემდებარდეს, რომლის შემადგენლობაშიც შეიქმნება საზღვაო ნავსადგურების ცენტრალური სამმართველო, ხოლო ნავთსასმენი ფლოტი ცენტრში და ადგილებზე დასახულია გამოიყოს ცალკეულ სამმართველოდ.

იმ მიზნით, რომ ფლოტი წესიერ ტექნიკურ მდგომარეობაში იყოს და გაძლიერდეს გემთა კომანდების დაინტერესება გემების მოვლით, შემოღებულ იქნება გემების საინსპექტორო დათვალიერების სისტემა და კომანდების დაჯილდოება გემების წესიერი შენახვისათვის.

სახკომსაბჭომ დაავალა წყლის ტრანსპორტის სახალხო კომისარიატს — 1938-1939 წლის განმავლობაში შეაკეთოს და სრულ წესრიგში მოიყვანოს საზღვაო სატრანსპორტო ფლოტი, აღმოფხვრას მისი გაცვეთამდე ექსპლოატაციის პრაქტიკა, აგრეთვე დასახა ღონისძიებანი სამდინარო ფლოტის რემონტის გასაძლიერებლად და ამ რემონტის ხარისხის გასაუმჯობესებლად.

წყლის ტრანსპორტის სახალხო კომისარიატს წინადადება მიეცა მოაწყოს იმის შემოწმება, თუ როგორ მიმდინარეობს ნავმისადგომების, საწყობების, სასაწყობო მოედნების, სატვირთო მექანიზმების, ინვენტარის, ტაკელაჟის, სასანწორო მეურნეობისა და მტვირთავთა საერთო საცხოვრებლების რემონტი იმ ანგარიშით, რომ სანავსადგურო მეურნეობა სავსებით მზად იყოს ნავიგაციის დასაწყისისათვის.

ნავმისადგომთა და მათი მოწყობილობის რემონტის ხარისხი პირადად უნდა შეამოწმოს ნავსადგურის ან ნავმისადგომის უფროსმა სანაოსნოს წარმომადგენელის მონაწილეობით არაუგვიანეს 10 დღისა ნავიგაციის გახსნამდე.

საგზაო მეურნეობის გასაუმჯობესებლად შემოღებული იქნება გზის მდგომარეობის პერიოდული საინსპექტორო დათვალიერება და სისტემა გზის იმ მუშაკთა დაჯილდოებისა, რომლებიც ჯეროვანად შეინახავენ გზას ნავიგაციის განმავლობაში.

იმისათვის, რომ ქარხნები, გზის ტექნიკური უბნები, ნავსადგურები, ნავმისადგომები, სანაოსნოები დაკომპლექტებულ იქნან ინჟინერთა კადრებით, წყლის ტრანსპორტის სახალხო კომისარიატს წინადადება მიეცა გამოჰყოს 200—300 ინჟინერი სამეცნიერო-საკვლევო ინსტიტუტიდან, წყლის ტრანსპორტის დამპროექტებელი სახელმწიფო ინსტიტუტიდან და სხვა ცენტრალური ორგანიზაციებიდან. იმ ინჟინრებისათვის, რომლებიც მუშაობენ ქარხნებში, ნავსადგურებში, გემმისადგომებში, გზისა და კავშირგაბმულობის უბნებზე, წყლის ტრანსპორტის სახალხო კომისარიატის ახლანდელი პრაქტიკისაგან განსხვავებით, უფრო მაღალი განაკვეთები უნდა დაწესდეს, ვიდრე სამმართველო აპარატში მომუშავე თანაბარი კვალიფიკაციის მუშაკებისათვის. აუცილებლადაა ცხობილი, რათა დიდი გემების კაპიტნებსა და უფროს მექანიკოსებს, დიდი ნავსადგურების, გემმისადგომების უფროსებს, გემსარემონტო ქარხნების დირექტორებსა და მთავარ ინჟინრებს უშუალოდ სახალხო კომისარი ნიშნავდეს.

იმის გამო, რომ არის შემთხვევები, როცა არასწორად ითხოვენ ვოლგისა და სხვა სამდინარო სანაოსნოთა გამოცდილ კაპიტნებს და დიდი რაოდენობით მოიპოება წყლის ტრანსპორტის სახალხო კომისარიატის მიერ განუხილველი აპელაციები არასწორ დათხოვნაზე, წყლის ტრანსპორტის სახალხო კომისარიატსა და სახაოსნოებს წინადადება მიეცათ ერთი თვის ვადაში განიხილონ კაპიტნებისა და სხვა მუშაკების ყველა განცხადება და აღადგინონ სამუშაოზე არასწორად დათხოვნილნი.

სახკომსაბჭომ აღნიშნა, რომ წყლის ტრანსპორტს შეუძლია გადაჭრით გაუმჯობესოს თავისი მუშაობა, თუ წყლის ტრანსპორტის სახალხო კომისარი და წყლის ტრანსპორტის ხელმძღვანელი მუშაკები უმოკლეს ვადაში დაამყარებენ ბოლშევიკურ წესრიგს წყლის ტრანსპორტის მეურნეობაში და ჯეროვან დისციპლინას შექმნიან.

შემდეგ სსრ კავშირის სახკომსაბჭომ მოისმინა სსრ კავშირის შინაგან საქმეთა სახალხო კომისრის მოადგილის ამხ. ეჟოვსკის მოხსენება **რესპუბლიკური და ადგილობრივი საგზაო მეურნეობის მმართველობის შესახებ.**

ამჟამად სსრ კავშირის შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატის გზატკეცილების მთავარსამმართველოს და მის რესპუბლიკურ, სამხარეო, საოლქო ორგანოებს დაკისრებული აქვთ არა მარტო საერთო-საკავშირო, არამედ აგრეთვე რესპუბლიკური, სამხედრო და საოლქო მნიშვნელობის გზების მშენებლობა, რემონტი და ექსპლოატაცია, რაც ამასკომების საგზაო მშენებლობის კონტროლი, აგრეთვე გზატკეცილებისა და ყამირგზების მშენებლობისა და რემონტის იმ სამუშაოთა მოწყობის მთელი საქმის ხელმძღვანელობა, რომლებიც სოფლის მოსახლეობის შრომითი მონაწილეობით სწარმოებს.

შინსახკომის გზატკეცილების მთავარსამმართველოს გამგებლობაში დატოვებულია განსაკუთრებული ნუსხის მიხედვით საერთო-საკავშირო მნიშვნელობის გზების მშენებლობა, რემონტი და ექსპლოატაცია.

სსრ კავშირის სახკომსაბჭომ უმაღლესი სკოლის საქმეთა კომიტეტის თავმჯდომარის ამხ. კაფტანოვის მოხსენების გამო განიხილა პროექტი **„დებულებისა უმაღლეს სასწავლებელთა სტუდენტების საწარმოო პრაქტიკის შესახებ“.**

„დებულება“ ითვალისწინებს საწარმოო პრაქტიკის ხანგრძლივობის დაწესებას სხვადასხვა უმაღლეს სასწავლებლის სტუდენტებისათვის.

საწარმოო პრაქტიკის დროს სტუდენტები წარმოების განსაზღვრულ სამუშაო ადგილებზე უნდა იმყოფებოდნენ და საწარმოთა სათანადო მუშაკების უხელფასო შტატგარეშე თანაშემწეებად და დამხმარეებად უნდა მუშაობდნენ ან დამოუკიდებელ ცალკეულ დავალებებს უნდა ასრულებდნენ.

საწარმოო პრაქტიკა ეწყობა სხვადასხვა სახალხო კომისარიატის საუკეთესო საწარმოებში, სახალხო კომისრების მიერ დადგენილი სიების მიხედვით—ქარხნებში, სკოლებში, ავადმყოფოებში, მშენებლობებზე, საბჭოთა მეურნეობებში, მტბებში, კოლმეურნეობებში და სხვ.

სტუდენტთა პრაქტიკისათვის ხელმძღვანელობის გასაწევად საწარმომ ან დაწესებულებამ ხელმძღვანელი უნდა გამოჰყოს კვალიფიკაციური სპეციალისტებიდან.

სსრ კავშირის სახკომსაბჭომ ძირითადად მიიღო „დებულება“ სტუდენტთა საწარმოო პრაქტიკის შესახებ.

გარდა ამისა, სსრ კავშირის სახკომსაბჭომ განიხილა საკითხი **„1938 წელს კარტოფილის მოსავლიანობის გადიდების ღონისძიებათა შესახებ“.**

ამ საკითხის გამო მიღებულ დადგენილებაში სსრ კავშირის სახკომსაბჭომ დასახა მთელი რიგი ღონისძიებანი კარტოფილის მოსავლიანობის გასადიდებლად, განსაკუთრებით იმ მხარეებსა და ოლქებში, რომლებსაც შემოჰქონდათ კარტოფილი მოსახლეობის მოთხოვნილებათა დასაკმაყოფილებლად.

ამ საკითხის შესახებ სსრ კავშირის სახკომსაბჭომ მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებაში ძირითადი ის არის, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მოსავლიანობის ისეთი გადიდება კარტოფილის მხრივ მომხმარებელ მხარეებსა და ოლქ

Ночь в музее

Рассказ

Перевод с украинского

Ночью в музее тихо. Только иногда скрипнет рассохшаяся рама старой картины, или вдруг, словно вздох, пройдет по залам сквозняк, и тогда кажется, что кто-то ходит в соседнем зале. Но это, конечно, только кажется.

Я работаю в этом музее уже двадцать лет. Сначала был экскурсоводом, потом научным сотрудником, а теперь вот — ночным дежурным. Жена сперва удивилась, когда я сказал ей об этом. Потом привыкла. Ей даже нравится, что я могу спокойно читать дома книги: ночью в музее для этого самое время.

Первую ночь я провел с фонарем в руке, обходя залы один за другим. Мне казалось, что я должен что-то охранять, кого-то остерегать. Но постепенно понял: здесь охранять нужно не от людей, а для людей. Чтобы они могли прийти завтра и увидеть все так же, как видели их сегодня.

Больше всего я боялся пожара. Проверял электропроводку, гасил окурки, которые посетители тайком бросали в кадки с пальмами. Однажды нашел в зале импрессионистов забытую кем-то зажигалку — маленькую, серебристую, с выгравированными инициалами. Я положил ее в ящик стола и решил: если хозяин придет за ней, значит, он вспомнит и о картине, которую видел сегодня.

Он пришел через неделю. Седой человек с палочкой, долго стоял перед пейзажем с березами, потом спросил, можно ли снова взглянуть на него. Я провел его в зал, включил свет, и он простоял еще полчаса, не произнеся ни слова. Потом поблагодарил и ушел.

Ночью я часто думаю о художниках, которые создали эти полотна. Многие из них умерли в нищете, их работы висели в тесных мастерских, а не в залах с мраморными колоннами. Иногда мне кажется, что я знаю их лично, потому что провожу с их картинами больше времени, чем иные посетители за целый год.

Однажды я решил написать об этом. Не о картинах — о ночной жизни музея. Но так и не написал. Потому что понял: если я расскажу, это перестанет быть моей тайной. А тайны, даже маленькие, нужны каждому.

Сейчас три часа ночи. Я только что обошел все залы и сел за стол, чтобы записать эти строки. Завтра утром придут уборщицы, откроются двери, и музей снова станет тем, что видят все. Но для меня он останется местом, где я провел двадцать ночей наедине с тишиной и красотой.

Ночь в музее

Перевод с украинского

Ночью в музее тихо. Только иногда скрипнет рассохшаяся рама старой картины, или вдруг, словно вздох, пройдет по залам сквозняк, и тогда кажется, что кто-то ходит в соседнем зале. Но это, конечно, только кажется.

Я работаю в этом музее уже двадцать лет. Сначала был экскурсоводом, потом научным сотрудником, а теперь вот — ночным дежурным. Жена сперва удивилась, когда я сказал ей об этом. Потом привыкла. Ей даже нравится, что я могу спокойно читать дома книги: ночью в музее для этого самое время.

Первую ночь я провел с фонарем в руке, обходя залы один за другим. Мне казалось, что я должен что-то охранять, кого-то остерегать. Но постепенно понял: здесь охранять нужно не от людей, а для людей. Чтобы они могли прийти завтра и увидеть все так же, как видели их сегодня.

Больше всего я боялся пожара. Проверял электропроводку, гасил окурки, которые посетители тайком бросали в кадки с пальмами. Однажды нашел в зале импрессионистов забытую кем-то зажигалку — маленькую, серебристую, с выгравированными инициалами. Я положил ее в ящик стола и решил: если хозяин придет за ней, значит, он вспомнит и о картине, которую видел сегодня.

Он пришел через неделю. Седой человек с палочкой, долго стоял перед пейзажем с березами, потом спросил, можно ли снова взглянуть на него. Я провел его в зал, включил свет, и он простоял еще полчаса, не произнеся ни слова. Потом поблагодарил и ушел.

Ночью я часто думаю о художниках, которые создали эти полотна. Многие из них умерли в нищете, их работы висели в тесных мастерских, а не в залах с мраморными колоннами. Иногда мне кажется, что я знаю их лично, потому что провожу с их картинами больше времени, чем иные посетители за целый год.

Однажды я решил написать об этом. Не о картинах — о ночной жизни музея. Но так и не написал. Потому что понял: если я расскажу, это перестанет быть моей тайной. А тайны, даже маленькие, нужны каждому.

Сейчас три часа ночи. Я только что обошел все залы и сел за стол, чтобы записать эти строки. Завтра утром придут уборщицы, откроются двери, и музей снова станет тем, что видят все. Но для меня он останется местом, где я провел двадцать ночей наедине с тишиной и красотой.

Ночь в музее

Перевод с украинского

Ночью в музее тихо. Только иногда скрипнет рассохшаяся рама старой картины, или вдруг, словно вздох, пройдет по залам сквозняк, и тогда кажется, что кто-то ходит в соседнем зале. Но это, конечно, только кажется.

Я работаю в этом музее уже двадцать лет. Сначала был экскурсоводом, потом научным сотрудником, а теперь вот — ночным дежурным. Жена сперва удивилась, когда я сказал ей об этом. Потом привыкла. Ей даже нравится, что я могу спокойно читать дома книги: ночью в музее для этого самое время.

Первую ночь я провел с фонарем в руке, обходя залы один за другим. Мне казалось, что я должен что-то охранять, кого-то остерегать. Но постепенно понял: здесь охранять нужно не от людей, а для людей. Чтобы они могли прийти завтра и увидеть все так же, как видели их сегодня.

Больше всего я боялся пожара. Проверял электропроводку, гасил окурки, которые посетители тайком бросали в кадки с пальмами. Однажды нашел в зале импрессионистов забытую кем-то зажигалку — маленькую, серебристую, с выгравированными инициалами. Я положил ее в ящик стола и решил: если хозяин придет за ней, значит, он вспомнит и о картине, которую видел сегодня.

Он пришел через неделю. Седой человек с палочкой, долго стоял перед пейзажем с березами, потом спросил, можно ли снова взглянуть на него. Я провел его в зал, включил свет, и он простоял еще полчаса, не произнеся ни слова. Потом поблагодарил и ушел.

Ночью я часто думаю о художниках, которые создали эти полотна. Многие из них умерли в нищете, их работы висели в тесных мастерских, а не в залах с мраморными колоннами. Иногда мне кажется, что я знаю их лично, потому что провожу с их картинами больше времени, чем иные посетители за целый год.

Однажды я решил написать об этом. Не о картинах — о ночной жизни музея. Но так и не написал. Потому что понял: если я расскажу, это перестанет быть моей тайной. А тайны, даже маленькие, нужны каждому.

Сейчас три часа ночи. Я только что обошел все залы и сел за стол, чтобы записать эти строки. Завтра утром придут уборщицы, откроются двери, и музей снова станет тем, что видят все. Но для меня он останется местом, где я провел двадцать ночей наедине с тишиной и красотой.

Ночь в музее

Перевод с украинского

Ночью в музее тихо. Только иногда скрипнет рассохшаяся рама старой картины, или вдруг, словно вздох, пройдет по залам сквозняк, и тогда кажется, что кто-то ходит в соседнем зале. Но это, конечно, только кажется.

Я работаю в этом музее уже двадцать лет. Сначала был экскурсоводом, потом научным сотрудником, а теперь вот — ночным дежурным. Жена сперва удивилась, когда я сказал ей об этом. Потом привыкла. Ей даже нравится, что я могу спокойно читать дома книги: ночью в музее для этого самое время.

Первую ночь я провел с фонарем в руке, обходя залы один за другим. Мне казалось, что я должен что-то охранять, кого-то остерегать. Но постепенно понял: здесь охранять нужно не от людей, а для людей. Чтобы они могли прийти завтра и увидеть все так же, как видели их сегодня.

Больше всего я боялся пожара. Проверял электропроводку, гасил окурки, которые посетители тайком бросали в кадки с пальмами. Однажды нашел в зале импрессионистов забытую кем-то зажигалку — маленькую, серебристую, с выгравированными инициалами. Я положил ее в ящик стола и решил: если хозяин придет за ней, значит, он вспомнит и о картине, которую видел сегодня.

Он пришел через неделю. Седой человек с палочкой, долго стоял перед пейзажем с березами, потом спросил, можно ли снова взглянуть на него. Я провел его в зал, включил свет, и он простоял еще полчаса, не произнеся ни слова. Потом поблагодарил и ушел.

Ночью я часто думаю о художниках, которые создали эти полотна. Многие из них умерли в нищете, их работы висели в тесных мастерских, а не в залах с мраморными колоннами. Иногда мне кажется, что я знаю их лично, потому что провожу с их картинами больше времени, чем иные посетители за целый год.

Однажды я решил написать об этом. Не о картинах — о ночной жизни музея. Но так и не написал. Потому что понял: если я расскажу, это перестанет быть моей тайной. А тайны, даже маленькие, нужны каждому.

Сейчас три часа ночи. Я только что обошел все залы и сел за стол, чтобы записать эти строки. Завтра утром придут уборщицы, откроются двери, и музей снова станет тем, что видят все. Но для меня он останется местом, где я провел двадцать ночей наедине с тишиной и красотой.

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՍՀ ԳԵՐԱԳՈՅՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ՆԻՍՏԻ ՀԱՆԴԻՍԱՎՈՐ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՍՀ ԳԵՐԱԳՈՅՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ՆԻՍՏԻ ՀԱՆԴԻՍԱՎՈՐ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

ՀՀՍՀ, 14 մայիսի (ՀԱՅՏԻՆՖՈՐՄ). Հայկական ԽՍՀ Գերագույն խորհրդի նիստի հանդիսավոր մասնակցության ընթացքում ընդունվեց ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՍՀ ԳԵՐԱԳՈՅՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ՆԻՍՏԻ ՀԱՆԴԻՍԱՎՈՐ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՍՀ ՕՐԵՆՔԸ:

Հայկական ԽՍՀ Գերագույն խորհրդի նիստի հանդիսավոր մասնակցության մասին օրենքը հաստատում է, որ Հայկական ԽՍՀ Գերագույն խորհրդի նիստի հանդիսավոր մասնակցությունը կազմակերպվում է Հայկական ԽՍՀ Գերագույն խորհրդի որոշմամբ՝ նրա նիստերի ժամանակ, որոնք նվիրված են Հայկական ԽՍՀ Գերագույն խորհրդի կարևոր պատմական որոշումների ընդունման տարեթվերին կամ Հայկական ԽՍՀ պետական կյանքի ու հասարակական զարգացման կարևոր հարցերի քննարկմանը:

Հայկական ԽՍՀ Գերագույն խորհրդի նիստի հանդիսավոր մասնակցության կարգը սահմանում է, որ Հայկական ԽՍՀ Գերագույն խորհրդի նիստի հանդիսավոր մասնակցության մասին որոշումը կայացնում է Հայկական ԽՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահությունը՝ Հայկական ԽՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների խմբերի առաջարկությամբ:

Հայկական ԽՍՀ Գերագույն խորհրդի նիստի հանդիսավոր մասնակցության մասին որոշումը հրապարակվում է Հայկական ԽՍՀ Գերագույն խորհրդի նիստի հանդիսավոր մասնակցության մասին օրենքի ընդունման օրը:

Հայկական ԽՍՀ Գերագույն խորհրդի նիստի հանդիսավոր մասնակցության մասին օրենքը ուժի մեջ է մտնում հրապարակման օրվանից:

ՀՀՍՀ ԳԵՐԱԳՈՅՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ՆԻՍՏԻ ՀԱՆԴԻՍԱՎՈՐ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

ՀՀՍՀ, 14 մայիսի (ՀԱՅՏԻՆՖՈՐՄ). ՀՀՍՀ Գերագույն խորհրդի նիստի հանդիսավոր մասնակցության մասին օրենքի նախագիծը ներկայացրել են Հայկական ԽՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների խմբերը:

Օրենքի նախագիծը քննարկվել է Հայկական ԽՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նիստում:

Հայկական ԽՍՀ Գերագույն խորհրդի նիստի հանդիսավոր մասնակցության մասին օրենքի նախագիծը հրապարակվում է ընդունման առթիվ:

ՀՀՍՀ ԳԵՐԱԳՈՅՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ՆԻՍՏԻ ՀԱՆԴԻՍԱՎՈՐ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԸ

Հայկական ԽՍՀ Գերագույն խորհրդի նիստի հանդիսավոր մասնակցության մասին օրենքի նախագիծը ներկայացրել են Հայկական ԽՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների խմբերը: